

Ostaci Opozicije

Author: [IWPR Balkans](#)

U toku zime 1996/97. godine srpska opozicija je bila na rubu da obori Slobodana Milosevica. Medjutim, to vreme je prošlo.

Uprkos nadama medjunarodne zajednice da ce se u Srbiji pojaviti opozicija koja ce oboriti rezim jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica, nekolicina opozicionara nikada nije bila vise marginalizovana.

Pre dve i po godine, tri najistaknutija opoziciona lidera - Zoran Djindjic iz Demokratske stranke (DS), Vuk Draskovic iz Srpskog pokreta obnove (SPO) i Vesna Pesic iz Gradjanskog saveza Srbije (GSS) - su kao clanovi Koalicije "Zajedno" setali ulicama predvodeci svakodnevnih proteste protiv Milosevicevog rezima. Sada izgleda da je podrška naroda potpuno nestala.

Najveci gubitnik je Zoran Djindjic, bivsi gradonacelnik Beograda. Mada je puno meseci pre pocetak NATO napada na Jugoslaviju upozoravao na mogucnost da ce ga rezim iskoristi kao povod za unutrasnje obracune, Djindjic nije od te prognoze napravio politicki kapital.

Popularnost i uticaj Djindjiceve Demokratske stranke, koja zagovara program integracije sa zapadnom Evropom, vec dugo se nalaze na silaznoj putanji ciji se pocetak nalazi u Djindjicevoj odluci da partija bojkotuje poslednje srbijanske parlamentarne izbore.

Posto nije zastupljena u parlamentu, ova partija je potpuno medijski izolovana. Svoje ucesce u politickom zivotu svela je na nekoliko opstina u kojima je ostala na vlasti uprkos raspadu Koalicije "Zajedno" i Djindjicevom raskidu odnosa sa Vukom Draskovicem.

Napad NATO na Jugoslaviju pogorsao je uslove za citavu opoziciju, ali Djindjicev danasnji polozaj uslovljen je i nekolicinom losih taktickih poteza samog Djindjica. On je najpre propustio da se dovoljno brzo i upadljivo oglasi osudom "agresije" NATO-a, sto je u ratnim okolnostima postalo nekom vrstom *conditio sine qua non* sa svakog srpskog politicara. Onda je i nekim nedovoljno osmisljenim, brzopletim izjavama stranim medijima, poput one da je spreman da posle rata postane predsednik Jugoslavije, rezimu pružio priliku da ga dodatno satanizuje.

Po kuloarima su kruzile price da je Djindjic pobegao iz zemlje. Drzavna TV Srbije u jednom komentaru pre desetak dana Djindjica i Vuka Obradovica, lidera Socijaldemokratije i bivseg generala, otvoreno je okvalifikovala kao izdajnike.

Djindjiceva javna podrška evropskom resenju za Srbiju i Balkan mu nije donela popularnost u trenutnoj klimi. Medjutim, analiticari u ovome vide i Djindjicev pokusaj da uspesno zauzme polozaj coveka sa kojim bi Zapada mogao da saradjuje, sto zavisi od toga kako ce se rat završiti. Djindjic govori nemacki, a prica se da sada intenzivno uci engleski.

Uprkos kratkom i neuspesnom angazmanu u saveznoj vladi, Vuk Draskovic i njegov Srpski pokret obnove (SPO) i u ovakvim okolnostima predstavljaju najznacajnu opozicionu snagu u Srbiji.

Ma koliko da jedan deo opoziciono nastrojenih gradjana kritkuje Draskovica zbog njegovog pristanka na saradnju sa Milosevicem i njegovog doprinosa razbijanju Koalicije "Zajedno", on ce i dalje moci da racuna na cvrsto jezgro svojih biraca koji su privuceni njegovom harizmom.

Mnogi njegovi kritičari su doživeli njegovu januarsku promociju u potpredsednika savezne vlade kao izdaju opozicionih

ideala. Međutim, čak i u njihovima očima Drasković se svojim sadašnjim ponasanjem delimično iskupio - kada je izbačen iz vlade postao se javno zalozio za politički kompromis sa Zapadom. Ipak, ni to ne može da izmeni opštu sliku stvorenu o njemu kao krajnje nepouzdanom savezniku i politički beznadežno nezrelom lideru koji bi poveo Srbiju u demokratsku budućnost koju on obećava.

Treća i najmanja partija iz Koalicije "Zajedno" - GSS - će popraviti svoj patriotski imidž posle ovog rata, iako se ova stranka protivila ratovima u Hrvatskoj i Bosni i zbog toga bila optužena da je izdala nacionalni interes.

Ova promena u javnom imidžu stranke nije rezultat preokreta njene politike, već proizilazi iz činjenice da je njen lider Goran Svilanović trenutno u uniformi, postao se odazvao na mobilizaciju kada je počelo bombardovanje. Za razliku od njega, tri političke partije u vladi Milosevićevih Socijalisti, Jugoslovenska ujedinjena levica njegove supruge Mirjane Marković i Radikali Vojislava Seselja - su najvećim delom uspele da sačuvaju članstvo daleko od vojske.

Svilanović je, igrom slučaja, od dosadašnjeg predsednika Vesne Pešić dužnost preuzeo neposredno po početku intervencije NATO, kada se Vesna Pešić preselila u Ameriku. Međutim, Svilanović je još uvek slabo poznat širokoj javnosti a GSS nikada nije imala jako uporište u biračkom telu.

Novi profil Vuka Obradovića, lidera Socijaldemokratije, je narastao tokom rata i rezultat je napada na njega u režimskim medijima zbog izjava koje je navodno dao stranim medijima. Iako je njegova partija najmlađa opoziciona stranka u Srbiji, i iako je učestvovala samo na jednim izborima, on je sada poznat širom zemlje, ali zbog pogresnih stvari.

Za razliku od njega, Nebojša Čović, vođa Demokratske Alternative i bivši gradonačelnik Beograda Nebojša Čović, poslednjih nedelja je potpuno nestao iz javnosti, što će mu se posle rata verovatno uzeti za zlo.

Demokratska stranka Srbije (DSS) Vojislava Kostunice je jedina opoziciona stranka koja, iz nekog razloga, ima pristup u državne medije, čak i na Radio-Televiziju Srbije, ali se još uvek nije izjasnila o svom vidjenju posleratnog uređenja odnosa u Srbiji.

Glavna preokupacija ove stranke je insistiranje na tome da se maksimalno precizno definiše i ograniči mandat buduće međunarodne misije na Kosovu, kako bi se izbegla situacija da "kao u Republici Srpskoj, ingerencije misije budu iznad civilne vlasti".

Partije koje zastupaju interese nacionalnih manjina u Srbiji - Savez vojvodjanskih Madjara (SVM) i Demokratska zajednica vojvodjanskih Madjara (DZVM), kao i Koalicije Sandžak u kojoj su partije etničkih Muslimana - su odlučile da se ne ističu preterano tokom rata.

Vodja SVM i gradonačelnik Subotice Jozef Kasa kaže: "Kada bombe padaju nije u redu da se govori o samoupravi."

Autor je nezavisni novinar iz Beograda.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/ostaci-opozicije>